

Stanovisko k Vyhláseniu predstaviteľov cirkví k tzv. Istanbulskému dohovoru

Predstavitelia jedenástich cirkví podpísali dňa 13. februára 2018 „[Vyhlásenie najvyšších predstaviteľov kresťanských cirkví v Slovenskej republike k tzv. Istanbulskému dohovoru](#).“ Žiadajú v ňom, aby Slovenská republika nepristúpila k ratifikácii a stiahla svoj podpis tohto dohovoru, ktorý upravuje záväzky štátov pri predchádzaní násiliu na ženách a domácemu násiliu a pri boji proti nemu.

Ako členky a členovia cirkví vyjadrujeme nesúhlas s týmto vyhlásením našich predstaviteľov a obraciame sa na veriacich ľudí, ktorí cítia potrebu hľadať čas primerané odpovede na otázky súčasnosti, aby sa pripojili k nášmu vyjadreniu. Chceme byť v duchu našich kresťanských tradícií mestom na návrší, svetlom sveta, soľou zeme a chceme byť aj tvorivou a kritickou súčasťou prebiehajúcich civilizačných procesov a zmien.

Domáce násilie a násilie na ženách je vážny spoločenský problém, ktorý ani spoločnosť, ani cirkvi doteraz nedokážu účinne riešiť. Deklarácie odsudzujúce násilie ani vyhlásenia o posilnení represie nestačia. Násilie na ženách nie je problém, ktorý k nám prichádza s migráciou. Je to náš vlastný problém, s ktorým sme si v našej kultúre stáročia nedokázali poradiť.

Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácemu násiliu a o boji proti nemu (tzv. Istanbulský dohovor) ponúka nástroj, ktorý väčšina signatárskych štátov ratifikovala a uznala ho tým za vhodný na riešenie problému domáceho násilia. Ďalšie štáty zosúladujú svoju legislatívu, aby dohovor mohli v blízkom období ratifikovať.

Návrh cirkví na odstúpenie od tohto ľudskoprávneho dohovoru je bezprecedentným krokom, ktorý by spochybnil uznanie ľudských práv a rodovej rovnosti v SR, ako aj prihlásenie sa k hodnotám Európskej únie. EÚ je postavená na spoločných hodnotách a opakovane vyzýva členské štáty na ratifikáciu dohovoru. Krajina, ktorá sa snaží byť v jadre EÚ, by mala tieto hodnoty rešpektovať.

Definícia rodu ako *súboru spoločnosťou vytvorených rolí, vzorov správania, činností a atribútov, ktoré daná spoločnosť považuje za primerané pre ženy a mužov* (čl. 3, c dohovoru) je plne v súlade s kresťanskou vierou. Biblické texty napríklad na viacerých miestach hovoria o typicky ženských a typicky mužských rolách, ktoré však v určitých situáciách spoločensvá prisudzujú aj pohlaviam, ktoré nie sú ich typickým nositeľom: Naomi preberá na seba rolu otca rodiny (biblická kniha Rút); keď muži zlyhávajú, ženy preberajú mužskú rolu sudcov (biblická kniha Sudcov). Apoštol Pavol však zároveň hovorí o tom, že v Kristovi všetky rozdelenia na základe etnických, spoločenských a rodových charakteristík prestávajú mať v spoločensve ľudí svoju rozdeľujúcu moc (List Galat'anom 3,28). Definícia rodu, ako ju používa tento dohovor Rady Európy, je úplne v súlade s týmto biblickým poslanstvom. Nehovoriac o tom, že rodová terminológia je už roky súčasťou nášho právneho poriadku.

Odlíšenie rodu ako súboru spoločnosťou vytvorených a prisudzovaných rolí od pohlavia ako biologickej danosti neohrozuje manželstvo ani rodinu, ale pomáha pochopiť mechanizmy vzniku domáceho násilia.

Vyzývame našich cirkevných predstaviteľov, aby dohovor prestali v očiach veriacich a celej spoločnosti znevažovať zavádzajúcimi a lživými tvrdeniami o údajnom nebezpečenstve šírenia „genderovej a protirodinatej agendy“. Zostavovateľom a predstaviteľom Slovenskej

republiky, ktorí podpísali dohovor, tým neoprávnene pripisujú zlý úmysel alebo nekompetentnosť.

Vyzývame predstaviteľov cirkví, aby vstúpili do dialógu s odborníkmi a odborníčkami, ako aj príslušnými orgánmi Slovenskej republiky pre otázky rodovej rovnosti a spolupracovali s nimi na odstránení všetkých prekážok, ktoré bránia ratifikácii dohovoru.

Vyzývame tiež občianky a občanov Slovenskej republiky, aby sa snažili hľadať skutočný zmysel textu dohovoru, aby si tvorili názor na základe vlastného oboznámenia sa s obsahom dohovoru a informácií o ňom z viacerých zdrojov.

Je to v záujme tisícok rodín, v ktorých v dôsledku domáceho násillia trpia nielen ženy a ich deti, ale aj všetci ich blízki a milujúci, ktorí sa v tomto ideologickom súboji stali bezbrannými rukojemníkmi.

V Bratislave, 25. februára 2018

Ondrej Prostredník
Miro Kocúr
Michal Havran
Peter Križan
Martin Kováč
Anna Polcková
Ján Michalko
František Ábel
Jana Cviková
Lucia Gvozdjaková
Juraj Ševčík
Katarína Deáková
Marta Botiková
Jozef Hašto
Dávid Cielontko
Jakub Pavlús
Michal Vašečka
Samuel Jezný
Jana Moravčíková
Štefan Markuš
Rastislav Kočan
Klára Kusá
Juraj Buzalka
Monika Kohanová
Alica Rosová
Stanislav Maar
Zlatica Maarová
Peter Tatár
Kálmán Petőcz
Kristína Holčíková
Ivana Hacajová

Ján Hacaj
Ol'ga Reptová
Zuzana Mojžišová
Jana Juráňová
Lucia Molnár Satinská
Ingrid Hrubaničová
Matej Vagač
Zuzana Piussi
Zuzana Maďarová
Adriana Mesochoritisová
Miroslava Bobáková
Zuzana Pešťanská
Zuzana Vargová
Pavol Varga
Jozef Kleštík
Silvia Kleštíková
Zuzana Čaputová
Zora Jaurová
Edita Prostredníková